

РЕЦЕНЗИЯ

ОТ

ПРОФ. Д-Р ВЕСЕЛКА ЛАЛЕВА ДУЛЕВА, ДМ

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ „ХРАНИ И ХРАНЕНЕ“

НАЦИОНАЛЕН ЦЕНТЪР ПО ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ И АНАЛИЗИ, СОФИЯ

ОТНОСНО: конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент” по "Хигиена", област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, към Катедра „Хигиена, медицинска екология, професионални заболявания и медицина на бедствените ситуации“ при Факултет „Обществено здраве“ на Медицински университет -Плевен, обявен в ДВ, бр. 1/03.01.2017 г. и Заповед № 580/ 04.04.2017 г. на Ректора на Медицински университет – Плевен.

Анализ на кариерния профил на кандидата.

За участие в конкурса за заемане на академична длъжност „Доцент” по "Хигиена", област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина към Катедра „Хигиена, медицинска екология, професионални заболявания и медицина на бедствените ситуации“ при Факултет „Обществено здраве“ на Медицински университет -Плевен, обявен в ДВ, бр. 1/03.01.2017 г., са приети документите на единствения кандидат д-р Ваня Атанасова Бойчева, дм - главен асистент в катедра „Хигиена, медицинска екология, професионални болести и МБС“ – МУ, Плевен.

Д-р Ваня Бойчева е родена на 12.11.1962 год. в гр. Плевен, където през 1983 г. завършва СПУ, магистърска степен по Медицина придобива във ВМИ гр. Плевен през 1986 г. От 1993 г. има призната медицинска специалност по „Обща хигиена“, а от 2016 г. и по медицинска специалност „Хранене и диететика“. От 2015 год. д-р Бойчева е с придобита образователна и научна степен Доктор по научна специалност „Хигиена“ след успешна защита на дисертационен труд на тема „Проучване на храненето и хранителният статус на студенти от медицински специалности“ в Националния център по обществено здраве и анализи, София.

От 1986 г. до 1989 г. д-р Бойчева работи като завеждащ СЗУ, с. Рибен, община Долна Митрополия, област Плевен. За периода 1990-2016 г. д-р Ваня Бойчева е последователно асистент, старши асистент, главен асистент в сектор „Хигиена, медицинска екология, професионални заболявания“ към Катедра „Хигиена, медицинска екология, професионални заболявания и медицина на бедствените ситуации“ на Медицински университет –Плевен.

С оглед изискванията на университетското преподаване д-р Бойчева преминава през редица курсове по медицинска педагогика, проблеми на научно-изследователската работа, актуални проблеми на храненето, метаболитен синдром, работа с професионален анализатор на телесен състав и др. Провела е обучение по английски и френски езици.

Д-р Бойчева е член на Българско дружество по хранене и диететика от 2007 г., Българска асоциация по общественото здраве (БАОЗ) от 2016 г. и Европейска асоциация по общественото здраве (EURHA) от 2017 г.

Владее английски, френски и руски език.

Д-р Бойчева има две присъдени награди на основание Решение на Академичен съвет при МУ-Плевен ПЛАКЕТ за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ по научна специалност „Хигиена“ и за придобиване на академична длъжност „Гл. асистент“ по научна специалност „Хигиена“.

Общо описание на представените материали по конкурса.

Представените материали по конкурса от д-р Бойчева напълно съответстват на изискванията за заемане на академичната длъжност „Доцент“ в МУ-Плевен, посочени в Правилникът за развитие на академичния състав в МУ – Плевен.

Представени са следните документи:

I. Документи, свързани с квалификация, трудов стаж, медицински и съдебен статус: Творческа автобиография, Нотариално заверени копия на: диплома за завършено образование за ОКС „магистър-медицина“, диплома за придобита ОНС „Доктор“, дипломи за призната специалност по “Обща хигиена” и по “Хранене и диететика“, Удостоверение за стаж по съответната специалност (официална справка), Дипломи за владее на чужд език, Медицинско свидетелство (оригинал), Свидетелство за съдимост (оригинал), Сертификат (диплома) за компютърни умения, Допълнителни документи, свързани с квалификацията, Удостоверение за идентичност на имената.

II. Документи, свързани с научната дейност: Автореферат за придобиване на ОНС „доктор“; Списък на публикации в периодични научни издания, свързани с докторската дисертация и които не са свързани с докторската дисертация, Списък на участия в написването на глави от учебници и учебни ръководства, Списък на резюмета от научни форуми в чужбина, Авторска справка за участие в програмни продукти, Справка за положителни цитирания в български и чуждестранни научни източници (приложени официални справки), Справка за Импакт фактор (приложена официална справка), Авторска справка за приносите на научните трудове.

III. Документи, свързани с научната активност: Списък на резюмета от научни форуми (в т.ч. международни) в България, публикувани в съответните сборници с резюмета, Авторска справка за участие в научно-изследователски проекти у нас и в чужбина, Авторска справка за присъдени награди у нас и в чужбина, Авторска справка за членство в научни дружества.

IV. Документи, свързани с учебно-преподавателската дейност: Удостоверение за учебна натовареност за последните 3 години, Авторска справка за участие в разработване на учебни програми, тестове и за участие в чуждоезиково обучение, дискове с всички документи за конкурса и с резюметата на български език на представените публикации и научни трудове.

Представените материали и документи са изчерпателни, характеризират дългогодишната работа, значителния професионален опит на кандидата и дават възможност за анализ и рецензиране на научната дейност, публикационната активност и научно-творческите постижения на д-р Ваня Бойчева.

Оценка на научните трудове на кандидата за цялостното академично развитие.

Научната продукция и публикационна активност на д-р Бойчева е значителна и в различни области от специалността Хигиена - проучвания за оценка на хранителен прием, хранителен статус и хранително поведение на рискови популационни групи, динамика на епидемичния процес при бруцелоза, Хигиенно-ергономична оценка на компютърни клавиатури, хигиенна оценка на комуналния шум, неблагоприятното въздействие на работната среда върху организма на работещите – методични подходи, здравни проблеми при работа в контакт с пластмаси, информираност и отношение на родителите към ваксините и ваксино-предотвратими заболявания, оценка на познанията за епидемиологичните рискове при кръвнопреносими инфекции сред медицински специалисти, случаи на пневмокониози при заварчици и др.

Представени са 53 публикации. Списъкът на реалните публикации съдържа 43 заглавия, 3 от които са публикувани в чужбина. Д-р Бойчева е самостоятелен или първи автор на 19 от представените научни статии. Има участие в написването на 2 учебника с практическо ръководство по хигиена на хранене за специалност бакалаври по обществено здраве.

Общият Импакт фактор на публикациите на д-р Бойчева (IF) е 7.564.

Д-р Бойчева има 2 участия в разработване на софтуерни продукти в областта на медицината и екологията.

В научната дейност на Д-р Бойчева се включват 10 участия в международни конгреси и конференции и 36 участия от научни прояви в България.

Представената от д-р Бойчева справка за брой цитирания показва добро отражение и публикационен имидж на автора, за което свидетелства заявения интерес от страна научната общност, не само в България, но и в чужбина. Посочени са общо 21 цитации, от които 4 в чужбина.

Д-р Бойчева има 4 участия в научно-изследователски и научно-образователни проекти, 2 от които са финансирани от МУ-Плевен и 1 - финансиран от Британския съвет, основно в областта на храненето - проучване на храненето и хранителния статус, проучване на биохимични маркери за хранителен прием на микронутриенти – серумни нива на фолати и витамин В12, Проучване на генотипа (единични нуклеотидни полиморфизми във FADS1 гените) и липидния метаболизъм за модифициране на хранителния прием.

Научните, методичните и приложните приноси на д-р Бойчева могат да бъдат групирани в пет основни тематични направления:

I. Хигиена на храненето

Извършен са редица комплексни аналитични проучвания проучвания на храненето, хранителният статус и поведенческите фактори на риска при високообразована популационна група в сферата на общественото здраве. Установени са типични характеристики на хранителния модел, висока честота на поднормено тегло при младите жени, както и широко разпространение на свръхтегло и затлъстяване при младите хора на възраст 19-30 години. Установено е, че индексът на телесната маса е достатъчно надежден показател за оценка на свръхтегло и затлъстяване при възрастова група 19-30 години на базата на валидизация на получените данни чрез използване на показателите за телесен състав по метода на импедансметрия. Измерената основна обмяна по метода на импедансметрията, както и сравнителната оценка на резултатите от апаратното определяне с получените от различните регресионни уравнения при същите лица, позволяват да се анализира адекватността на индиректните методи за определяне на основната обмяна, респективно енергийните потребности/прием при различни възрастови групи от българската популация. Чрез съвременни биохимични индикатори за оценка на фолатен и витамин В12 хранителен прием/статус при здрава популация в репродуктивна възраст е установено, че не само младите жени, но и мъжете в период на активна репродукция (19-29 г.) са рискова група по отношение на фолатен дефицит. Предложен е оригинален подход при оценката на адекватния фолатен прием/фолатен статус като ключов критерий за идентифициране характеристиките на здравословния модел на хранене. Осигурено е доказателство за надеждността на националната база данни за състава на българските хранителни продукти. Изследвано е значението на хранителния режим като е потвърдена ролята на редовната и качествена сутрешна закуска, както и кратността на хранителните

приеми като независими предиктори за запазване на здравословното телесно тегло при млади хора. Идентифицирани са неблагоприятни характеристики на организираното хранене и ограничено ползване на студентски стол, които не допринасят за изграждане на здравословен модел на хранене на студентите. Научно обоснована е необходимостта от прилагането на ефективни стратегии, в това число обучение по храни и хранене, за оздравяване и подобряване на университетската среда.

За целите на оценката на хранителния прием са проучени възможностите на англоезичните електронни бази данни за състава на хранителните продукти, както и е предложен съвременен вариант за класификация на българските хранителни продукти, в съответствие с европейските критерии.

Анализирани са съвременните тенденции на българската хранителна политика и актуалността на храненето и безопасността на храните днес, като водещ проблем на общественото здравеопазване.

II. Трудова медицина и свързаните с труда болести

Систематично са анализирани и очертани основните трудово-хигиенни проблеми при професионална работа с компютър от позициите на хигиената и физиологията на труда с евентуалните здравни последици. Показана е възможността информацията на екрана да бъде съобразена с особеностите на човешкото зрение чрез използване на ергономично издържани компютърни шрифтове. Направена е хигиенно-ергономична характеристика на българските клавиатурни подредби. Убедително е доказано физиологичното несъответствие на фонетичната компютърна подредба, при която сумарното натоварване на пръстите на лявата ръка е значително по-голямо от това на пръстите на дясната ръка.

Анализирани са съвременните методични подходи за изучаване на неблагоприятното въздействие на работната среда върху организма на работещите и опасностите от възникване на професионални болести. Проучени са фактори на работната среда и организацията на труда при лица в контакт с пластмаси, работещи в шивашката промишленост, заварчици и работници с професионална експозиция на шум. Изработени са препоръки за превенция на професионалните увреждания при изследваните рискови групи. Доказана е връзката между честотата на уврежданията на дихателната система при заварчици и професионалната им експозиция.

Потвърден е продуктивният ефект от редовното използване на лични предпазни средства (вътрешни антифони) при млади хора, работещи в условия на интензивно шумово въздействие.

Оценени са познанията на медицинските специалисти относно рисковете от инфектиране с кръвнопреносими биопатогени и подготовката им за превенция. Обоснован е професионалният риск при медицинския персонал в болничните заведения от въздействието на биологични фактори и необходимостта от оптимизиране на мерките за превенция.

III. Приноси по тематичното направление: Хигиена на населените места

Извършена е характеристика на екологичната ситуация в град Плевен, като са проследявани интензитета и динамиката на основните атмосферни замърсители и комуналния шум. Определен е общият прах като водещ атмосферен замърсител на гр. Плевен за периода 1977-1999 г. Обусловена е необходимостта от мерки за подобряване на акустичната среда в град Плевен, предвид получените неблагоприятни резултати за динамиката на комуналния шум през изследвания 10 годишен период (1995-2005 г.) и установените тенденции за очакваните средни нива в близките години.

IV. Приноси по тематичното направление: промоция на здраве и профилактика на болестите.

Проучено е отношението на плевенските родители към прилагането на ваксини от Имунизационния календар на България. Установената ниска информираност относно болести с висок имунизационен обхват при широка кохорта родители на деца. Резултатите показват необходимост от подобряване информираността на родителите за ваксино-предотвратимите заболявания.

Подкрепя се положителната роля на училището в профилактиката на микробните хранителни заболявания и промоцията на здраве при подрастващите. Идентифицирани са рисковите групи и е обоснована необходимостта от подобряване на нагласите, познанията и практиките на големи групи от населението – ученици, студенти, медицински специалисти, относно препоръките за здравословно хранене и безопасността на храните.

Потвърдена е значимостта на термичната обработка на козето мляко/сирене в домашни условия, както и използването на лични предпазни средства в професионални условия от ветеринарни работници, като важни фактори в превенцията на бруцелозата в България през последните години. Установен е прогностичен модел в динамиката на епидемичния процес при бруцелозата в България за периода 1992-2015 г., който може да бъде използван при експертното планиране на действията относно хигиенно-епидемичния и ветеринарния контрол за борбата с инфекцията.

V. Приноси по тематичното направление: Други

Систематизиран е световният опит от използването на автоматизираните информационни системи медицината и са доказани предимствата на бързото им внедряване у нас. За пръв път в

България са представени възможностите на статистическите функции в MS Excel for Windows, и предимствата им при обработката на научни данни в областта на медицината и общественото здраве .

Предложени са варианти за съвременна организация на работното място на научния работник от сферата на общественото здраве, чрез улесняващи работата софтуерни продукти за текстообработка, специализирани речници по медицина и екология на български език за вграждане в текстовите редактори.

Приносите на д-р Бойчева са с научен и научно-приложен характер в няколко основни направления на хигиената - хигиена на храненето, трудова медицина, хигиена на населените места, промоция на здравето и профилактика на болестите и др.

Публикациите и научната работа на д-р Бойчева показват интерес и познания в областта на хигиенната наука, възможности за самостоятелна работа и такива за работа в екип. Кандидатката показва умения за систематизиране на научни знания и прилагането им в практиката.

Оценка на учебно-методическата и преподавателската дейност.

Учебната дейност на д-р В. Бойчева започва в Медицински университет – Плевен от 1990 г. През годините тя включва участие в разработване на учебни програми, тестове, упражнения и лекции, преподаване на упражнения (на български и английски език), изнасяне на лекции (на български език), провеждане на семинари, тестове и участие в изпити. Преподавателският опит на д-р Бойчева е богат и обхваща различни аспекти от специалността Хигиена.

Д-р Бойчева преподава както следва:

Във **ФАКУЛТЕТ МЕДИЦИНА** провежда упражнения и лекции по Хигиена и екология на студенти от специалност „Медицина” на български и английски език; участва в провеждане на държавен стаж по Хигиена със стажанти по медицина.

Във **ФАКУЛТЕТ ПО ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ** провежда упражнения и лекции по Хигиена и екология на здравното заведение на студенти от специалност „Управление на здравните грижи, на студенти от специалност „Медицинска рехабилитация и ерготерапия“; упражнения по Хигиена на храненето на студенти от специалност „Опазване и контрол на общественото здраве“; участва в провеждане на Учебна практика на студенти от специалност „Опазване и контрол на общественото здраве”.

Във **ФАКУЛТЕТ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ** провежда упражнения и лекции по Лечебно хранене на студенти от специалност „Медицинска сестра” и „Акушерка”; упражнения по Хигиена и екология на студенти от специалност „Медицинска сестра”.

В МЕДИЦИНСКИ КОЛЕЖ провежда упражнения по Броматология 1 и Броматология 2 на студенти от специалност „Помощник-фармацевт”.

Д-р Бирданова взема участие в разработката на учебни програми, тезиси за упражнения, материали за тестово изпитване на студенти в посочените специалности. Участва в написването на учебник и практическо ръководство по „Хигиена на храненето” за студенти по опазване и контрол на общественото здраве. Резултатите от научно-изследователската и дейност са интегрирани в програмите за обучение по медицина и дисциплините „Хигиена и екология на здравното заведение”, „Хигиена на храненето” и „Броматология”.

Участвала е в комисии за провеждане на конкурсни изпити за зачисляване по специалностите „Хранене и диететика” и „Трудова медицина”. Участвала е в обучение на специализанти и провеждане на колоквиуми, съгласно учебната програма по специалностите „Обща хигиена”, „Обща медицина”, „Хигиена на детско-юношеската възраст” и „Хранене и диететика”. Член е на комисиите за подготовката за акредитация на специалността „Опазване и контрол на общественото здраве”.

Според приложеното удостоверение от Ръководството на Медицински университет – Плевен, през последните 3 академични години (към 10.11.2016 г.) д-р Бойчева е реализирала обща учебна натовареност в различните факултети и в Медицинския колеж от 2608.9 еквивалентни часа, в това число проведени упражнения, лекции и участие в семестриални изпити със студентите от специалностите „Медицина”, „Управление на здравните грижи”, „Опазване и контрол на общественото здраве” и „Помощник-фармацевт”.

Обща оценка за съответствието на кандидата спрямо задължителните условия и задължителните количествени критерии и наукометрични показатели съгл. Правилникът за развитие на академичния състав в МУ – Плевен.

Представените публикации от кандидатката показват отлична подготовка в областта на хигиената, възможност за самостоятелно анализиране на научни данни, активно участие в подготовка на учебни материали и помагала.

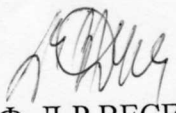
Кариерното развитие на д-р Бойчева и представените документи, научни публикации и материали ми дават основание да твърдя, че д-р Бойчева е изграден професионалист, университетски преподавател и учен с отлична подготовка. Научната дейност на д-р Бойчева съответства на всички задължителни условия, посочени в Правилник за развитие на академичния състав в МУ – Плевен и Закона за развитие на академичния състав в Република България за заемане на академична длъжност „Доцент”.

IX. Заключение.

Анализът на представените документи за научно-изследователска, учебно-преподавателска дейност и публикационна активност на д-р Ваня Атанасова Бойчева, дм ми дава основание да твърдя, че кариерното развитие на д-р Бойчева отговаря на задължителните и специфични условия и наукометрични критерии за заемане на академична длъжност „Доцент” по "Хигиена", област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина.

Убедено гласувам „ЗА“ присъждане на академична длъжност „Доцент” по "Хигиена", на д-р Бойчева за нуждите на Катедра „Хигиена, медицинска екология, професионални заболявания и медицина на бедствените ситуации“ при Факултет „Обществено здраве“ на Медицински университет – Плевен.

Подпис:

ПРОФ. Д-Р ВЕСЕЛКА ДУЛЕВА, ДМ